

CAPUT IV.

DE EUCHARISTIA, UT SACRIFICIUM EST, SIVE DE SACRIFICIO MISSÆ.

Sacrificium est *oblatio rei sensibilis a ministro legitimo facta Deo, per realem aliquam immutationem rei, ad testandum supremum Dei in nos dominium, nostrique subjectionem*. Dicitur 1°. *oblatio rei sensibilis*; est enim cultus Dei externus; res vero tam animata, quam inanimata esse potest sacrificii materia. Per hoc differt a sacrificiis impropriis, precibus, cantibus, actibus internis, piis operibus. 2°. *Facta a legitimo ministro*; hoc est homine ad id specialiter et legitime deputato; non enim cujuslibet est offerre sacrificium. In Lege naturæ ad hoc deputabantur vel instinctu Dei, ut Abel, Abraham; vel ab hominibus, ut patresfamilias, primogeniti, qui tunc saltem non erant ad id ex ordinatione quadam divina inhabiles: in Lege scripta vero ex ordinatione divina soli Aaronis filii, excepto solo sacrificio agni paschalis juxta num. 230. 3°. *Facta Deo*, scilicet soli; sacrificium enim actus patriæ est, qui soli Deo exhiberi debet. Hinc S. AUG. L. 10. de Civit. cap. 4. *Quis sacrificandum censuit nisi ei, quem Deum aut scivit, aut putavit, aut finxit?* 4°. *Per aliquam immutationem rei*, qua videlicet res desinat esse physice, vel moraliter sic, ut ad usus suos naturales non amplius apta permaneat. 5°. *Ad testandum supremum Dei in nos dominium, et nostram subjectionem*; ad hæc enim duo præcise significanda assumitur, ita ut, si animo alio fiat, signum evadat falsum, cum significatio hæc sacrificio essentialis sit. Postquam igitur hactenus Eucharistiam consideravimus, ut sacramentum est ad nostram sanctificationem institutum, superest, ut illud, qua sacrificium est ad Dei cultum ordinatum, consideremus.

ARTICULUS I.

UTRUM IN MISSA OFFERATUR DEO VERUM AC PROPRIE DICTUM SACRIFICIUM?

334. *Pramitto*. Antiquissimum *Missæ* vocabulum est, jam a S. AMBROSIO usurpatum L. 4. epist. 33. (ad classe 1^a. epist. 20. n. 4. ad Marcellinam sororem.) et S. AUGUSTINO serm. 237. de Tempore (al. 49. c. 8.) Nominis hujus etymologiam alii ex hebraico *Missah*, quod oblationem significat, derivant; alii græcis e fontibus. Longe verosimilius a latino *mitto*, missum facio, ortum ducit, sic ut *Missæ* idem sit, quod *missio*, dimissio; in Conc. enim CARTHAGINENSIS IV. Can. 84., ILLERDENSIS Can. 4. (Labb. t. 4. p. 1612. A.) permittuntur Gentiles; Judæi, Hæretici permanere in Ecclesia, *usque ad Missam*, id est, dimissionem *catechumenorum*; et dicente S. AUG. serm. 237. de Temp. *Post sermonem fit Missa catechumenis*, id est, dimittuntur, *manebunt fideles*. Nimirum ut ex Conc. VALENTINO (in Hispania) Can. 1. (Labb. t. 4. 1617. E.)

constat, pars illa officii divini ex precibus, lectione, verbi divini expositione constans usque ad Offertorium passim dicebatur *Missæ catechumenorum*. Pars reliqua vero ab Offertorio usque ad finem erat *Missæ fidelium*, teste ALCUINO Lib. de Offic. Eccles. et celebrat. *Missæ* c. 40. (al. L. de divinis officiis.) Sicut namque ante Offertorium Catechumeni, sic Officio toto peracto fideles dimittebantur, clamante Diacono: *Ite, Missæ est*. Totum vero *Missæ* officium cum singulis, quibus constat, ceremoniis a Græcis *λειτουργία* nuncupatur.

Missam in sensu Catholicorum sic dictam verum ac proprie dictum novæ Legis sacrificium esse, Novatores posteriorum temporum una voce pernegant, contententes: non aliud in Lege nova, post peractum cruentum illud a Christo in cruce, dari sacrificium, quam improprie dictum ac spirituale *laudis, precum, bonorum operum*. Contra quos hic instituitur disputatio, præscindendo adhuc, in qua *Missæ* parte reperiat veri ratio sacrificii, ac

335. *Dico*. *Missæ* est verum ac proprie dictum novæ Legis sacrificium. Est de fide juxta Concilium TRIDENT. Sess. 21. Can. 1.

Prob. I. EX MALACHIA Prophetarum ultimo, per quem cum reprehendisset Deus sacerdotes veteris Legis, quod in contemptum suum obtulissent *panem pollutum, pecus claudum et cæcum*, Malach. 1. v. 7. et seq., prædicit, se reprobaturum eorum sacrificia, et substituturum oblationem mundam, ibidem vers. 10. *Non est mihi voluntas in vobis, dicit Dominus exercituum: et munus non suscipiam de manu vestra. Ab ortu enim solis usque ad occasum magnum est nomen meum in gentibus: et in omni loco sacrificatur, et offertur nomini meo oblatio munda: quia magnum est nomen meum in gentibus, dicit Dominus exercituum*. Unde *subs.*: atqui per illam oblationem novam, vel sacrificium novum, quod hic prædicit Deus, successurum repudiatis Judæorum sacrificiis, nullum aliud intelligi potest, quam *Missæ* sacrificium; ergo.

Prob. subs. 1°. Nullum enim aliud assignari potest; non 1. aliud novum sacrificium Judaicum; hæc enim simpliciter omnia reprobanda dicuntur a Deo: *Non suscipiam munus de manu vestra*. 2. Non sacrificium aliquod paganorum; sacrificium enim falsis gentium Diis oblatum quomodo respectu Dei *oblatio munda* dici potest? 3. Non cruentum sacrificium Christi in cruce; hoc enim non nisi semel, et uno in loco Hierosolymis nec inter gentes, sed Judæos oblatum fuit. 4. Non demum sacrificium spirituale precum, etc.; hoc enim sacrificium novum non est quod ab initio mundi fuit; nec preces, orationes, eleemosynas similiaque opera pia abrogavit Deus. Nec refert, quod dicatur in præsentem, *offertur*; nam familiare est Prophetis, res futuras proponere in præsentem, et præterito, ut Ps. 21. *Diviserunt sibi vestimenta mea*, etc. Et vero hic in futuro debere accipi, ipsa res clamat; quænam enim ista *oblatio munda*, quæ Malachiæ tempore offerebatur in toto mundo inter Gentes idololatrias vero Deo?

2°. Hanc Malachiæ prophetiam de novæ Legis sacrificio Eucharistiæ, quod in *Missæ* offerimus, semper intellexerunt Patres.

S. JUSTINUS M. in Dialogo cum Tryphone Judæo (opp. p. 260. B.) *De nostris gentium, quæ in omni loco offeruntur, sacrificiis, hoc est, pane Eucharistiæ, et poculo similiter Eucharistiæ jam tum locutus Malachias, prædixit, nos quidem glorificare nomen ejus, vos autem profanare*.

S. IRENEUS L. 4. cap. 32. (opp. p. 249. c. 17. n. 5. edit. Massuet.) *Eum, qui ex creatura panis est, accepit, et gratias egit dicens: Hoc est corpus meum, et calicem similiter, qui est ex ea creatura, quæ est secundum nos, suum sanguinem confessus est, et novi Testamenti novam docuit oblationem. Quam Ecclesia ab Apostolis accipiens in universo mundo offert Deo, ei qui alimenta præstat... De quo in duodecim Prophetis Malachias sic præsignificavit: Non est mihi voluntas in vobis, etc. Cf. eumd. ibid. c. 34. (al. 18. n. 2. et 4.).*

Similia S. CYPRIAN. habet L. 2. contra Judæos cap. 16., S. AUG. L. 18. de Civit. cap. 23., S. CHRYSOSTOM. in Ps. 93., aliique apud BELLARMIN.

336. *Prob. II.* Christus Ps. 109. dicitur *Sacerdos in æternum secundum ordinem* (hebraice ritum vel morem) *Melchisedech*. Quod ex Ps. hoc repetit Apostolus ad Hebr. 5. v. 6., et cap. 7. amplius urget ob vaticinium illud, necessarium esse, ut exurgat sacerdos alius secundum ordinem, non Aaronis, sed Melchisedech v. 11. 14. Ergo Christus offerre debuit sacrificium simile ei, quod obtulit Melchisedech: atqui Melchisedech obtulit sacrificium incruentum in pane et vino, Gen. 14. *Melchisedech Rex Salem proferens panem et vinum, erat enim sacerdos Dei altissimi*; ergo et Christus tale sacrificium incruentum sub speciebus panis et vini offerre debuit. Et quoniam Ps. 109. vocatur *Sacerdos in æternum secundum ordinem Melchisedech*, et Hebr. 7. 26. sine successore, hæc ratio, vel hic sacrificandi ritus debet ab eo servari usque ad finem mundi; quod facit per sacerdotes sui vicarios, quibus idcirco dixit in ultima cæna: *Hoc facite, etc.*

Nec dici potest, Christum præfiguratum fuisse in Melchisedecho, quia 1º Melchisedech fuit *Rex Salem*, id est, pacis, quod Christo convenit. 2º. Quia dicitur *sine genealogia*, quibus Christi significatur divinitas; hæc enim evincunt quidem, Christum etiam quoad illa præfiguratum fuisse in Melchisedecho; sed nondum fuisse *Sacerdotem in æternum secundum ordinem Melchisedech*.

Sed hoc Davidis vaticinium plerique Patres ad Missæ sacrificium interpretantur.

S. CYPRIAN. L. 2. epist. 3. ad Cæciliam in laudata verba Ps. 109. *Quis magis Sacerdos Dei summi, quam Dominus noster Jesus Christus, qui sacrificium Deo Patri obtulit, et obtulit hoc idem, quod Melchisedech obtulerat, id est, panem et vinum, suum scilicet corpus et sanguinem.*

CLEMENS ALEXANDRIN. L. 4. Stromat. (opp. p. 392. E.) *Melchisedech Rex Salem, sacerdos Dei altissimi, qui vinum et panem sanctificatum dedit nutrimentum in typum Eucharistie.*

S. AUG. epist. 93. (al. 177.) ad Innocent. Papam: *Melchisedech prolato sacramento mensæ Dominicæ novit æternum ejus sacerdotium figurare.*

Paria habent S. HIERON. in QQ. in Genes. ad cap. 14., EUSEB. Cæsarensis L. 5. Demonstrat. Evangel. cap. 3., THEODORET. Comment. in Ps. 109.; aliique plurimi relati a BELLARMINO.

337. *Prob. III.* Rationibus theologicis. 1º. Datur in Ecclesia altare, dicente Apostolo ad Heb. 13. *Habemus altare, de quo edere non habent potestatem, qui tabernaculo deserviunt*; sed altare non nisi ad offerenda sacrificia vera erigi-

tur; spiritualia enim sacrificia precum, piorum operum altari non indigent. 2º. Nulla unquam extitit Religio sine sacrificio sibi proprio, ut patet inductione Legis naturæ, et scriptæ; imo Gentilium: unde et S. AUG. L. 19. contra Faustum c. 11. ait: *In nullum nomen religionis seu verum, seu falsum, coagulari homines possunt, nisi aliquo signaculorum vel sacramentorum visibilibus consortio colligentur*; ergo cur sola Religio nostra eo careat? Nec dicant adversarii, quia Christus in cruce abunde satisfecit pro peccatis nostris; nam 1. etiam pro hominibus in Lege naturæ, et scripta satisfecit. 2. Sacrificium principaliter ordinatur ad cultum Dei, supremum ejus testandum dominium. 3. Satisfecit quidem quantum ad sufficientiam soluti pretii; sed quantum ad efficaciam debet per sacrificium Missæ, sicut per sacramenta nobis applicari.

Demum sacrificium Missæ habet omnia, quæ ad sacrificium verum requiruntur: 1º. Sacerdos Christus principalis offerens sacerdotum ministerio; 2º. altare; 3º. oblatio externa rei visibilis, nimirum corporis et sanguinis Christi sub speciebus panis et vini; 4º. immutatio materiæ, scilicet mystica, quatenus vi verborum corpus et sanguis separantur.

Objectiones quæ afferri solent partim probationes ex Scriptura desumptas impugnant; partim aliunde ex S. Scriptura et ratione petuntur contra sacrificii in nova Lege existentiam.

338. *Obj. I.* contra prophetiam Malachiæ. 1º. S. Scriptura loquens de Christianorum sacrificiis sæpe ea improprie accipit, scilicet pro spiritualibus, ut 1: Petr. 2. 5. omnes dicuntur *Sacerdotum sanctum, offerre spirituales hostias*. Ad Philipp. 2. 17. sacrificia dicuntur fides, laus Dei, liberalitas; ergo et tale per Malachiam prædictum fuisse dici potest.

2º. Malachias utitur voce *Mincha*; sed hæc non semper sacrificium proprie dictum sonat. *Prob. min.* Nam vox hæc etiam simpliciter prolata donum quodcumque significat, a radice deperdita *manach* donavit, vel *nacha* adduxit; sed non omne donum est sacrificium.

3º. *Mincha* proprie dicta, est similia conspersa oleo et mixta thure, qualis oblatio non offertur ullibi a Christianis; ergo oblatio illa futura non nisi improprie talis est, consistens in precibus, etc.

4º. Dum in Vulgata nostra legitur: *in omni loco sacrificatur*; LXX. habent *θυμιαμα προσάγειται* *Thymiama offertur*; et hebræus textus (*muqtar*) *suffimentum; incensum fiet*. Unde sic: atqui *incensum* hic sumitur metaphorice pro orationibus; ergo etiam *Mincha*.

5º. Etiam Theologi Catholici hunc Malachiæ locum interpretati sunt de sacrificiis spiritualibus, ut Arias Montanus, Clarius, qui Concilio Tridentino interfuere, aliique, ut Athaide, Forrerus in eod. Concilio.

Ad 1um. R. N. *Cons.* Ex eo enim, quod in Testamento novo pia Christianorum opera vocentur aliquando *hostiæ*, non sequitur: ergo in Testamento novo nullum plane datur verum sacrificium. Præterea quando S. Scriptura de sacrificio improprie loquitur, semper adjicit tales particulas limitantes, e quibus hoc colligitur, ut fit in textibus objectis, velut: *spirituales hostias, etc.* Sed dum in S. Scriptura sacrificium, oblatio, victima simpliciter sine limitatione ponuntur, sumuntur proprie; sic ob hanc rationem *Mincha* munus hic vers. 10. ab omnibus sumitur proprie pro certo sacrificio, confecto ex similia, oleo et thure, juxta Levit. 2. et 6.; ergo et *Mincha tehora, obla-*

tio munda, quæ futura prædicatur vers. 11. non de spirituali, sed vero externo sacrificio accipi debet. Unde et LXX. vertunt: θυσία καθαρά, *victima munda*.

Ad 2um. R. C. Maj. N. min. Ad hujus prob. D. Maj. Si offeratur, mittatur hominibus, ut Jacobus misit Esau Gen. 32. v. 14. 19. 21. C. secus N.

Ad 3um. R. N. Cons. Etsi enim nunc talis oblatio non fiat; poterat tamen per *Mincha* Leviticorum sacerdotum prædici sacrificium Legis novæ, quatenus hoc et illud in propria ratione veri sacrificii conveniunt: sicut videlicet sacrificium ovium, arietum Legis veteris significabant sacrificium Christi mactandi in cruce, quatenus hoc vera fuit victima et verum sacrificium; licet aliud esset corpus, quod in cruce offerretur.

Ad 4um. R. Tr. subs. N. Cons. Disparitas est; quia hic pro gemino Leviticorum sacerdotum defectu prædicatur substituenda gemina perfectio in Lege nova. In veteri *Mincha* deerat 1°. ex parte offerentis pietas juxta illud Malach. 1. vers. 6. 7. 8. *Despicitis nomen meum*. Unde ait Deus v. 10. *Non est mihi voluntas in vobis*. 2°. Ex parte rei oblate bonitas et integritas v. 7. *offeritis panem pollutum*, in aliis sacrificiis *œcum*, *claudum*, *languidum*; ob quod dicit Deus: *Non suscipiam munus de manu vestra*. Pro hoc secundo defectu promittitur substituenda *oblatio munda*, omni carens defectu, scilicet Christus in Eucharistia. Primum defectum vero compensabunt sacerdotes novi Testamenti, qui majore cum devotione, ut ait S. CHRYSOSTOM. in Ps. 95. hanc oblationem Deo litabunt. Sicut vero pietas, quæ in Leviticis sacerdotibus deerat, sacrificium proprie dictum esse non poterat, sic neque thymiana seu incensum hoc, *muqtar*, ut proprium sacrificium non prædicatur. Secus vero *oblatio munda*, *mincha tehora*, quæ veris Judæorum sacrificiis prædicatur successura.

Ad 5um. R. Ariæ Montani auctoritate et opinione singulari haud detinemur, nisi melius auctoritate Patrum, quos in conclus. retulimus. De Athaide vero et Forrero id quidem dixerat Sarpus, Servita schismaticus, sub nomine Petri Suavis in depravata sua Concilii Tridentini historia; sed falso, ut ostendit Cardin. PALLAVICIN.

339. Obj. II. contra prob. 2^{am}. ex Ps. 109. 1°. Pro eo, quod in Vulgata legatur *Sacerdos*, in hebræo est *Cohen*; sed hoc in S. Scriptura, etiam principem significat; sic enim 2. Reg. 8. 18. filii Davidis dicuntur *Cohenim*, id est, principes; ergo dici potest, Christum fuisse principem secundum ordinem Melchisedech.

2°. Licet Melchisedech sacerdos fuerit; non tamen evincitur ex Scriptura, eum sacrificasse panem et vinum; ergo. Prob. Ant. Gen. 14. tantum dicitur: *Melchisedech rex Salem proferens panem et vinum*; ergo non sequitur, quod sacrificarit.

3°. Paulus epist. ad Hebr. cap. 7. describit omnia, quæ ad figuram Melchisedech pertinebant, quin verbo meminisset, eum sacrificasse panem et vinum; ergo Melchisedech non fuit figura Christi oblatione panis et vini.

4°. Etiam sacerdotes Aaronici adhibebant sacrificium panis et vini Exod. 29., Num. 28.; ergo non erat hoc proprium Melchisedech.

340. Ad 1um. R. D. min. Etiam principem significat aliquando C. semper

et communius N. Proprie sacerdotem significat; derivatur enim a *Kihen*, sacerdotio functus est. Quod vero Gen. 14. per *Cohen* intelligi debeat verus sacerdos, constat 1°. ex hebræo, ubi habetur: *ve hu cohen elion*, id est, et ipse sacrificans Deo altissimo. 2°. Ex LXX., qui habent: *Sacerdos Dei altissimi*: ἱερεὺς τοῦ Θεοῦ ὑψίστου. 3°. Quid novi narrasset Moyses, si, quem jam regem prædicaverat, postea principem dixisset? Sed 4°. Paulus in epist. ad Hebr. aperte supponit, Melchisedechum sacerdotem fuisse; ex hujus enim sacerdotio probat præcellentiam sacerdotii Christi præ Aaronico.

Ad 2um. R. N. Ant. Ad prob. N. Cons. Nam τὸ proferens hic idem sonat, quod offerens. Pro quo

Observe: In Hebræo legi *hotsi*; *produxit*, a *iatsa*; sed cum hæc vox varie accipiatur, vertenda est, prout loci sensus et circumstantiæ poscunt. Sic Exod. 12. 51. *hotsi* sumitur pro *eduxit*, scilicet filios Israel ex Ægypto. Is. 42. v. 1. pro *judicium protulit*. Sed Jud. 6. 18. pro *sacrificium offerre*; et ita hic sumitur, ut patet ex Hebræo cit. et erat sacrificans Deo altissimo, vel ex Vulgata nostra, quæ vertit: *erat enim sacerdos Dei altissimi*; quæ causalis alioqui inepte adderetur.

Nec dicas 1°. Hæc: *erat sacerdos Dei*, non est necesse referre ad præcedentia, sed potius pertinent ad hæc sequentia: *benedixit ei*; ergo illa: *erat sacerdos*, non adduntur ut causa producti panis et vini.

R. N. Ant. Nam in Hebræo post illa verba: *erat sacerdos*, ponitur accensus *soph pasuch*, qui indicat, periodum ibi terminari; eaque interpunctio est in chaldaico, græco et latino textu; ergo hæc: *erat sacerdos*, ad præcedentia adhuc pertinent.

Nec dicas 2°. in Hebræo non haberi particulam causalem *ki*, enim, sed copulativam *ve*, quæ et vel autem significat; nam particula *ve* frequentissime ab Hebræis et in Scriptura pro *causali* adhibetur; cujus rei plurima exempla exhibet noster PERRERIUS in illum locum Genes. velut Gen. 30. *Experimento didici, quia benedixerit mihi Dominus*, ubi pro *quia* habetur *ve*. Quod vero et hic sumatur ita, inde patet, quia redditur ratio, cur Melchisedech panem et vinum protulerit; *quia erat sacerdos*, ut habet Samaritana editio.

Sed neque obstare debet Complutensis editio LXX. quæ habet ἔθηκεν αὐτῷ ἄρτους καὶ οἶνον, *obtulit ipsi*, scilicet ABRAHÆ, *panes et vinum*; nam 1°. τὸ *ipsi* nec in Hebræo legitur, nec in græca editione Romana LXX., ut proinde hinc corrigenda potius sit editio Complutensis; præsertim, quod τὸ *ipsi* non insit versionibus aliis, chaldaicæ, samaritanæ, etc. 2°. Hinc id solum probabile fit, Melchisedechum dedisse de pane et vino ante sacrificio ipsi Abrahæ et militibus in victoriæ et lætitiæ signum, more non tantum apud ethnicos, sed etiam Hebræos usitato, ut tum religionis, tum lætitiæ causa vescerentur omnes de iis, quæ fuerant sacrificata. De Hebræis id conficitur ex 1. Reg. 9. ubi: *Ipsæ benedicet hostiæ, et comedent, qui vocati sunt*. Et 1. Paral. 16. 3. post oblata pacifica *divisit universis per singulos a viro usque ad mulierem*, etc. De ethnicis ex Act. 15., ubi prohibentur vesci de idolothytis.

Ad 3um. R. Cur Paulus explicitam ejus mentionem non faceret, causa erat, quia nihil faciebat ad ejus intentum, quod erat, monstrare præcellentiam sacerdotii Christi præ Aaronico, hoc argumento: Melchisedech fuit sacerdos

excellenter Aaron: sed Christus est sacerdos secundum ordinem Melchisedech; ergo. *Maj. probatur* his rationibus: 1°. Quia Melchisedech benedixit Abraham; et consequenter Aaroni, qui tunc continebatur in lumbis Abraham; majoris autem est benedicere minori. 2°. Melchisedech accepit decimas ab Abrahamo, et sic quoque ab Aaron. 3°. Melchisedech quamdam quasi aeternitatem habere videtur, *sine patre, sine matre, sine genealogia, neque initium dierum, neque finem vitæ habens, assimilatus autem Filio Dei, manet sacerdos in perpetuum.* At Aaronis ac Levitarum familias, ortum, finem Scriptura refert. Sacrificium vero panis et vini hisce non additur, eo quod non videretur quid majus esse, quam alia sacrificia Mosaica, in quibus præter panem et vinum etiam animalia offerebantur.

Ad 4um. In Aaronicis sacrificiis offerebatur panis et vinum tanquam pars, aut condimentum, non ut materia integra, aut sacrificium præcipuum; sed præcipua Aaronis sacrificia offerebantur in animalibus, quibus immolationes et libamina panis ac vini solum accedebant. Sed oblatio panis et vini solius Melchisedechi præcipuum, et integrum fuit.

Dices: Præcipuum sacrificium Christi cruentum fuit, quod in cruce obtulit; ergo vel Melchisedech etiam cruenta sacrificia obtulit; vel Christus non erat sacerdos secundum ordinem Melchisedechi, sed potius secundum ordinem Aaronis.

R. N. Cons. Sacerdos enim secundum ordinem Aaronis nasci debebat de Tribu Levi; ergo, etsi se Christus cruenta obtulerit in cruce; non tamen ideo vel sacrificium hoc, vel ipse dici poterat sacerdos secundum ordinem Aaronis, quod solerter notat Paulus ad Hebr. 7. 14. *Manifestum est enim, quod ex Juda ortus est Dominus noster: in qua tribu nihil de sacerdotibus Moyses locutus est.* Præterea Aaronica sacrificia cruenta quidem erant, sed typica; sacrificium contra crucis equidem cruentum, sed non typicum fuit, cum esset ipsa veritas in prioribus præfigurata. Pariter sacrificium crucis non erat secundum ordinem Melchisedechi, quia hoc, etsi typicum esset, non tamen cruentum fuit. Proinde Christus se ipsum in cruce offerens nec erat sacerdos secundum ordinem Melchisedechi, nec Aaronis, quia tunc nec sub forma panis, nec vituli alteriusve animalis, sed in forma humana se obtulit. Sequitur igitur necessario, ut sit Sacerdos in æternum secundum ordinem Melchisedech, cum debere habere sacrificium incruentum aliud sub forma panis et vini, quod jugiter offeratur in Lege nova; nec aliud est, quam istud Eucharistiæ.

Nec tamen inde adversarii inferant: ergo in Eucharistia est mera panis substantia, vini que, quia panis, quem produxit Melchisedech, erat talis quoad substantiam suam; nam figuratum non debet suæ figuræ esse in omnibus æquale; alioquin pariter inferam: sicut Melchisedech purus homo fuit; ita Christus per eum, Pauli testimonio, præfiguratus. Quousque igitur se figura hæc sacrificii Melchisedechi extendat, e verbis Christi discimus: *Hoc est corpus meum: Hic est sanguis meus;* quibus utriusque substantiæ in corpus et sanguinem Christi conversio intimatur ex dictis cap. 2. Ut igitur Melchisedech ratione sacrificii sui figura fuerit sacrificii nostræ Legis, vel Christi, sufficit panem et vinum converti in corpus et sanguinem Christi, remanentibus panis et vini speciebus.

341. *Obj. III.* In Lege nova datur tantum unum sacrificium, scilicet cruentum crucis; ergo. *Prob. Ant.* ex Apostolo ad Hebr. 9. 12. *Introivit semel in sancta, æterna redemptione inventa. v. 28. Semel oblatus est ad exhaurienda peccata.* Et cap. 10. 12. *Unam pro peccatis hostiam offerens, sedet ad dextram Dei;* ergo.

R. D. Ant. Datur tantum unum sacrificium quoad substantiam hostiæ *C.* quoad modum offerendi *N.* Sacrificium missæ non differt quoad substantiam sacrificii in cruce, quia idem Christus, qui se obtulit in cruce, offertur in missa, sed modo tantum diverso; ille in cruce cruentus erat, alter incruentus est.

Ad prob. R. D. et explico: Hæc de Christo dicuntur relative ad sacrificium cruentum in cruce *C.* ad sacrificium missæ *N.* Apostolum loqui in cap. 9. de sacrificio cruento, constat ex vers. 26. *Alioquin eum oportebat frequenter pati ab origine mundi.* Pariter in cap. 10. opponit sacrificium Christi sacrificiis Testamenti veteris, quod, cum hæc ob imperfectionem hostiarum non potuerint auferre peccata, Christus se ipsum obtulerit; quæ oblationem in cruce respiciunt, quæ una sufficit plenissime ad redemptionem omnium.

342. *Obj. IV.* Ex Apostolo ad Hebr. 7. nunc in Lege nova non nisi unus Sacerdos est: *Alii quidem facti sunt sacerdotes, idcirco quod morte prohiberentur permanere; hic autem, eo quod maneat in æternum, sempiternum habet sacerdotium.* Ergo etiam, si nullus præter Christum sacerdos sit, non datur sacrificium aliud præter illud, quod ipse in ara crucis obtulit.

R. D. Ant. Non nisi unus sacerdos principalis et æternus est *C.* excludendo alios temporales, ministeriales *N.* *Una est hostia,* ait TRIDENT. Sess. 22. cap. 2. *idem nunc offerens sacerdotum ministerio, qui se ipsum tunc in cruce obtulit, sola offerendi ratione diversa.* Apostolus vero differentiam sacerdotii Christi et Levitici in eo statuit, quod hi omnes fuerint tantum temporales, suosque haberent successores in eadem potestate et dignitate; sic Aaroni successit Eleazarus, huic Phinees, et sic porro; at Christus, cum æternum maneat, non habet successores in eadem potestate et dignitate; unde ejus sacerdotium longe præcellit Aaronico, quod in cap. 7. ostendere erat scopus Pauli. Etsi vero Christus non habeat successores in sacerdotio; potest tamen habere ministros temporales, quod non derogat summo ejus sacerdotio; tales enim et habebant summi sacerdotes in Lege veteri. Imo habere debet, cum alias non appareat, quomodo sit sacerdos in æternum secundum ordinem Melchisedech.

Dices: Juxta Apostolum ibidem Christum dici sacerdotem æternum, quia 1°. æternum vivit; 2°. quia *semper interpellat pro nobis v. 25.*; 3°. quia se semel obtulit in cruce, cujus sacrificii fructus æternum durat; 4°. quia per ipsum accessum habemus ad Deum Patrem, et accedentes per ipsum ad Deum semper salvare potest; ergo.

R. N. Ant. Cum enim Apostolus dicat cap. 8. v. 3. omnem Pontificem ad offerendum munera et victimas constitui, ideoque necessum esse, eum habere aliquid, quod offerat; inde infert, quia Christus sacerdos in æternum est, debere perpetuo offerre hostias, non terrenas, ut animalia, sed cælestes quid, scilicet Eucharistiam; continuo enim v. 4. subdit: *Si ergo esset super terram, id est, si immolare deberet hostiam terrenam, animalia, etc.*

nec esset sacerdos, sive non esset necessarium ejus sacerdotium, cum essent, qui offerrent secundum legem, qui exemplari et umbræ deserviunt celestium.

Nec aliquid evincunt *rationes*. Non 1^a; quia sicut ex vita secundum non sequitur sacerdotium; sic neque ex vita æterna sacerdotium æternum, sed ex functione sacerdotali. Non 2^a; quia interpellare pro alio non est character primarius sacerdotii, sed oblatio hostiæ juxta Apostolum: *neesse est, et hunc habere aliquid, quod offerat*. Ad Hebr. 8. 3. Non 3^a; nam quod aliquando sacrificium obtulerit, cujus fructus æternus est, non ideo vere ac proprie est sacerdos æternus; sicut licet et meritum Christi per natiuitatem ejus, circumcisionem, etc. æternum duret, illud tamen offerendo Patri non ideo vere nasci, circumcidi dici potest. Sed sicut, ut sacerdos vere talis quis sit, veram debet habere hostiam, quam offerat; ita ut vere sacerdos æternus sit, debet perpetuo habere hostiam, quam offerat. Non 4^a; quia hæc ex se non arguunt sacerdotem, sed mediatorem. Demum quomodo, etsi gratis ea singula darentur, Christus esset sacerdos æternus, non qualiscumque, sed *secundum ordinem Melchisedech*.

343. *Obj. V.* Supervacaneum est sacrificium missæ; ergo. *Prob. Ant.* ex Apostolo ad Heb. 9. 12. 28. ut supra; item ad Heb. 10. *Una oblatione consummavit in sempiternum sanctificatos*; ergo.

R. N. Ant. Ad prob. R. D. Quoad sufficientiam pretii soluti pro redemptione et sanctificatione omnium *C.* Quoad applicationem etiam *N.* Sicut enim, non obstante ea oblatione valoris infiniti, vult per sacramenta, orationes, aliosque actus nobis applicari passionis suæ merita, et peccata remitti, ita et per sacrificium missæ incruentum.

344. *Obj. VI.* Eucharistia est sacramentum, quod Deus nobis dat; ergo non est sacrificium, quod nos damus Deo. Præterea Eucharistia est testamentum habens promissionem; sed ridiculum est, per testamentum dari ab hærede aliquid testatori: sed hoc fieret, si esset sacrificium; ergo.

R. 1°. Male supponitur ab adversariis, sacrificium esse actionem nostram, ut contradistinctam ab actione Christi; sed Christus se nobis per Eucharistiam dat, et simul semetipsum offert Patri in missa per ministros.

R. 2°. Sub diversa consideratione idem esse potest sacramentum nobis conferens gratiam, et sacrificium, quatenus actione aliqua immutatur, Deoque offertur. Demum 3°. Eucharistia, ut est testamentum, non est formaliter sacrificium, sed signum ultimæ voluntatis; neque ut sacrificium consideratur, sic est actio hæredis propria, sed Christi, qui testator est.

ARTICULUS II.

QUALE SACRIFICIUM MISSA SIT, ET IN QUO ILLIUS ESSENTIA SITA?

345. *Præmitto.* Sacrificium dividitur varie: 1°. Ratione *status* in sacrificium Legis naturæ, quale illud Abelis fuit; Legis mosaicæ; Legis evangelicæ.

2°. Ratione *materiæ*, in victimas, immolationes et libamina. *Victimæ* vel *hostiæ* erant sacrificia, in quibus animalia, non quælibet, sed in lege præscripta offerebantur, oves, boves, capræ, hædi, vituli, columbæ, passereres, turtures. *Immolationes* sacrificia erant, quæ ex rebus inanimatis fiebant, sed solidis ex fructibus terræ, pane, simila, sale, thure. *Libamina* in rerum liquidarum oblatione consistebant, vini, aquæ. Animalia mactatione et aliquando concrematione offerebantur, liquida effusione; solida alia, varia immutatione; nam panis dissecabatur in frusta; simila coquebatur clibano, vel sartagine; sal urebatur; thus incendebatur; spicarum manipulus torrebatur; triticum conterebatur.

3°. Ratione *formæ*, sive actionis, qua res immutabatur, in holocaustum, sacrificium pro peccato, hostiam pacificam. *Holocaustum* perfectissimum sacrificium erat, in quo res oblata concremabatur tota, ut nihil inde cederet in humanos usus. *Sacrificium pro peccato* cremabatur partim, partim cedebat sacerdotum usui; unde, qui de his comedebant, dicebantur comedere *peccata populi*, id est, hostias pro peccatis oblatas. *Hostia pacifica* offerebatur vel in gratiarum actionem pro beneficiis acceptis, vel eorumdem impetratione. Hostia hæc dividebatur in partes tres; prima comburebatur in honorem Dei; altera cedebat sacerdotibus; tertia offerenti.

4°. Ratione *fnis*, in latreuticum, eucharisticum, propitiatorium, et impetratorium. *Latreuticum*, quod solummodo dirigebatur ad cultum Dei, et contestandum supremum ejus in creaturas dominium, nostramque servitutum; idque fiebat in holocausto. *Eucharisticum* in gratiarum actionem pro beneficiis acceptis. *Impetratorium* pro obtinendis. *Propitiatorium* ad placandum Deum, pro peccatis condonandis, et avertendis pœnis. Quæritur hic, cæne species sacrificio missæ convenient? Tum in quo præcipue hujus essentia sita sit.

346. *Dico I.* Quatuor illæ recensitæ species Missæ sacrificio omnino insunt. Est latreuticum, in quantum offertur Deo in agnitionem supremi ejusdem in omnia creata dominii: eucharisticum, in quantum fit in gratiarum actionem pro acceptis beneficiis: impetratorium, quatenus pro gratis obtinendis offertur: propitiatorium, quatenus in remissionem peccatorum, ac debitæ iis pœnæ peragitur. *Hujus veri sacrificii*, ait S. AUG. L. 10. de Civ. cap. 20. *multiplicia varique signa erant sacrificia prisca sanctorum; cum hoc unum per multa figuraretur, tanquam verbis multis res una diceretur, ut sine fastidio multum commendaretur*; ergo diversæ illæ quatuor species sacrificiorum Legis veteris singulæ sunt in uno nostro sacrificio, de quo ibi loquitur S. Doctor. Unde et TRIDENT. Can. 3. anathema pronuntiat in asserentem: *Sacrificium Missæ nudam esse commemorationem sacrificii in cruce peracti*.

347. *Dico II.* Sacrificium Missæ formaliter spectatum pro ipsa offerendi et sacrificandi ratione in sola consecratione consistit.

Prob. I. Refutatione sententiarum aliarum; nam 1°. non consistit in oblatione panis et vini, quæ consecrationem antecedit; quia sacrificium ex definitione et essentia sua non consistit in nudis verbis, sed in actione, qua immutatur et immolatur hostia: atqui oblatio illa prævia fit nudis verbis, nec destruit, vel immutat ullo modo hujus sacrificii hostiam, quæ Christus